

DER GÅR SPORT I AT KOMME OVER I DET GRØNNE FELT

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Gårdejer Morten Bjerre tog temperaturen på sin bedrift med Fraktilanalysen i 2015. Det bekræftede ham og planteavlskonsulent Per Skodborg Nielsen fra Heden & Fjorden i, at Morten skulle have fokus på at øge udbytterne og reducere maskinomkostningerne.

Som medlem af planteavlsudvalget var Morten Bjerre sidste år med til at tage beslutningen om, at der skulle fokus på landmændenes bundlinje, og han tog selv imod tilbuddet om at være en af de første til at prøve Fraktilanalysen af.

Morten brugte analysen til at se, hvordan han ligger sammenlignet med andre landmænd. Resultatet af arbejdet med Fraktilanalysen kom ikke bag på ham.

- Morten har altid haft en god fornemmelse af, hvor han kunne sætte ind på sin bedrift. Fraktilanalysen bekræftede ham i, at hans antagelser var korrekte, fastslår Per.

På baggrund af Fraktilanalysen og en efterfølgende maskinanalyse besluttede Morten i sin handlingsplan først og fremmest at have fokus på at øge udbytterne og at nedbringe maskinomkostningerne.

ØGEDE UDBYTTER

Morten har altid eksperimenteret med markdriften for at finde frem til den bedste måde at dyrke

jorden på. I de sidste 2-3 år har Morten arbejdet sammen med en maskinleverandør om et nyt koncept i marken, som betyder, at han ikke længere pløjer.

Rationalet bag den nye metode er, at Morten kan højne udbytte, samtidig med at han både sparer på antallet af arbejdstimer i marken og omkostninger til drift og vedligeholdelse af maskinerne

Konceptet går ud på, at Morten løsner jorden næsten helt ned i pløjedybde, placerer gødningen nede i rillen og sår på toppen. Det giver en meget effektiv rodudvikling.

Det har også vist sig, at jorden afdræner hurtigere og holder bedre på nedbøren. Konceptet fungerer altså både, når det er vådt og tørt, og det ser ud til at give pote på udbyttesiden. Morten har haft et rigtig godt udbytte på vårsæd i år, hvor mange andre i lokalområdet har haft problemer med, at jorden stemmede til.

Det nye koncept har også medført en betydelig reduktion i forbruget af arbejdstimer.

- Nu begynder vi at høste frugterne. Det tegner virkelig godt. Vi bruger væsentlig mindre tid pr. ha nu, forklarer Morten.

- Det er uhyggeligt mange timer, der er sparet pr. ha. Og du sår 4-5 ha i timen. Det er en pæn kapacitet, indskyder Per.

MASKINOMKOSTNINGER

Morten er glad for, at han besluttede at rulle det tunge skyts frem sidste år, da han inddrog maskin-, driftsøkonomi- og plantekonsulenten i arbejdet med maskinanalysen.

- Morten har fuldstændig styr på alle sine maskiner nu. Han ved præcis, hvad det koster ham at bruge den enkelte maskine, understreger Per.

Morten har også fået opgjort sine maskinomkostninger for alle afgrøder. For vårbøgs vedkommende er maskinomkostningerne endda udregnet særskilt for fire marker.

Det har givet Morten et fantastisk overblik over hele maskinparken. Han ved nu, hvilken pris han skal tage, for at det er en fornuftig forretning for ham at køre maskinstation for landmænd i lokalområdet.

Maskinanalysen har også givet ham grundlaget for hurtigt at regne ud, om det kan betale sig for ham at forpagte. Det er særdeles nyttig viden at have på hånden, når muligheden for en ny forpagtning melder sig. Og den nye viden har da også allerede været i brug. Han afgav for nylig bud på en stor forpagtning, men fik den ikke, fordi en anden bød højere.

Morten valgte at være tro mod sine egne tal, fordi hans pris ellers var blevet for høj i forhold til risikoen.

- Vi kan finde de penge mange andre steder på bedriften, vurderer Morten.

PÅ JAGT EFTER OPTIMERING

Det falder Morten naturligt hele tiden at have fokus på at gøre tingene bedre, og han har en klar ambition om at ligge i det grønne felt i Fraktilanalysen:

- Jeg arbejder med tingene helt pr. automatik, for der går jo sport i at komme over i det grønne felt. Jeg kan ikke være tilfreds, før jeg ligger i det bedste felt, understreger Morten.

De foreløbige opgørelser af udbytte ser rigtig godt ud, så Morten glæder sig til at se sine tal i den nye Fraktilanalyse.

FAKTA OM GL. REFNING

Morten Bjerre driver 525 ha jord med ca. 20 % frøgræs. Resten af markafgrøderne er foderkorn og brødrug. Udover planteproduktionen producerer Morten og hans kone smågrise fra 1.200 søer.

Mellem 50-60 % af byg- og hvedeproduktionen bruges til søerne. Resten sælges.

Morten har en fornuftig arrondering i forhold til ejendommens størrelse. De tilhørende marker ligger i blokke, og der er kun ca. 10 km ud til de yderstliggende marker. Det giver en god udnyttelse af maskinparken.

Der er syv ansatte på gården. En del af deres arbejde består i også at køre maskinstation for andre landmænd i lokalområdet.

FRAKTILANALYSEN UDFYLDER ET HUL

Ifølge planteavlskonsulent Per Skodborg Nielsen er Fraktilanalysen et rigtig godt rådgivningsværktøj. Den giver et hurtigt visuelt overblik over hovedafgrøderne og udpeger, hvor skoen trykker hos den enkelte landmand.

Samtidig har Fraktilanalysen den gode egenskab, at den udpeger de områder, hvor landmanden gør det godt, så rådgiveren også får mulighed for at rose ham:

- Fraktilanalysen er simpelt hen det værktøj, vi har gået og savnet, fastslår Per.

Når Per er ude hos en kunde, præsenterer han først landmanden for Fraktilanalysen for at skabe et fælles overblik. Dernæst dykker han og landmanden måske ned i Business Check-regnearket, som viser driftsgrenens økonomi, for at finde årsagerne til, at tallene ligger, som de gør:

- Nogle nøjes med at se Fraktilanalysen. Andre vil efterfølgende gerne gå mere i dybden, fordi det måske går op for dem, at deres regnskab ikke er godt nok, forklarer Per.

Per lægger også vægt på at tjekke udbyttehistorikken, som i Business Check-regnearket går fem år tilbage. Der kan gå forskellige ting galt fra år til år, så det er altid vigtigt at have styr på udbytterne over en årrække.

Som noget nyt i Fraktilanalysen for planteproduktion kommer nøgletallet "fremstillingspris pr. hkg korn" med i år. Og det ser Per frem til:

- En planteavler kan i den grad have gavn af at kende sin fremstillingspris, for så han kan virkelig forholde sig til, hvad det koster ham at lave korn. Som nøgletal er det nemt at tage og føle på, og det er vigtig viden at have for en planteavler, som selv køber og sælger korn, konkluderer Per.

OM FRAKTILANALYSEN

Fraktilanalysen er et af Business Check-værktøjerne og præsenterer udvalgte nøgletal. Analysen kan bruges til at sammenligne den enkelte landmands resultater fra driftsgrensanalysen med andre bedrífers resultater.

Fraktilanalysen kan fås hos den lokale DLBR-rådgiver, men den er også tilgængelig på LandbrugsInfo under [Økonomi > Benchmarking > Business Check](#) (kræver [abonnement](#) på LandbrugsInfo).